

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama

Sidang 1989/90

Oktober/November 1989

MAT313 - Aljabar Moden I

Masa: [3 jam]

Jawab mana-mana LIMA soalan.

1. (a) Katakan $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ dan S = set semua fungsi dari A ke B . Cari

- (i) bilangan fungsi di dalam S .
(ii) bilangan fungsi yang satu-ke-satu di dalam S .

(20/100)

- (b) Fungsi $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ ditakrifkan dengan

$$(x)f = x^2 - 13x + 40$$

Tunjukkan bahawa f tidak satu-ke-satu dan tidak keseluruh.

(20/100)

- (c) Katakan A , B , C tiga set dan $f: A \rightarrow B$, $g: B \rightarrow C$ dua fungsi. Buktikan atau sangkalkan setiap pernyataan berikut:

- (i) Jika f dan g satu-ke-satu, maka $f \circ g$ satu-ke-satu.
(ii) Jika f dan g keseluruh, maka $f \circ g$ keseluruh.
(iii) Jika $f \circ g$ satu-ke-satu, maka f satu-ke-satu.
(iv) Jika $f \circ g$ keseluruh, maka f keseluruh.

(40/100)

- (d) Operasi dedua * ditakrifkan atas \mathbb{R} dengan

$$x * y = |xy|, \quad x, y \in \mathbb{R}$$

Buktikan identiti tidak wujud.

(20/100)

2. (a) Hubungan H ditakrifkan atas \mathbb{Z} oleh

$$(x, y) \in H \Leftrightarrow xy > 0$$

Tentukan sama ada H

(i) refleksif

(ii) simetri

(iii) transitif

Carilah $[1]_H$ dan $[-2]_H$.

(25/100)

(b) Katakan $\langle G, * \rangle$ suatu kumpulan yang memenuhi:

$$x * x = e \text{ bagi semua } x \in G$$

Di sini e ialah unsur identiti.

Buktikan $a * b = b * a$ bagi semua $a, b \in G$.

(25/100)

(c) Katakan $G = \{a, a^2, a^3, \dots, a^{10} = e\}$ suatu kumpulan kitaran dengan $|G| = 10$. Cari semua penjana bagi G .

(10/100)

(d) Katakan $\langle G, * \rangle$ suatu kumpulan dan $a, b \in G$. Jika $a * b = b * a$, buktikan bahawa

$$(a * b)^n = a^n * b^n \text{ bagi semua integer } n.$$

(40/100)

3. (a) Cari peringkat pilihatur-pilihatur yang berikut:

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 2 & 3 & 1 & 5 & 6 & 4 & 8 & 7 \end{pmatrix}$$

$$\beta = (1 \ 2 \ 3)(1 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8)$$

(20/100)

(b) (i) Tunjukkan bahawa jika $a \neq 1$, $b \neq 1$ dan $a \neq b$, maka transposisi $(a b)$ dapat ditulis sebagai

$$(a b) = (1 a)(1 b)(1 a)$$

.../3

(ii) Tulis pilihatur

$$f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 2 & 3 & 1 & 5 & 6 & 7 & 8 & 4 \end{pmatrix}$$

sebagai hasil darab transposisi-transposisi yang berikut:

$$(1\ 2), (1\ 3), (1\ 4), (1\ 5), (1\ 6), (1\ 7), (1\ 8)$$

(30/100)

(c) Katakan α dan f seperti diberikan di bahagian (a) dan (b). Cari

- (i) bilangan unsur di dalam A_8
- (ii) bilangan unsur di dalam $A_8^{<\alpha>}$
- (iii) bilangan unsur di dalam $A_8^{<f>}$.

(30/100)

(d) Buktikan bahawa jika peringkat pilihatur $\alpha \in S_n$ adalah integer ganjil, maka α adalah suatu pilihatur genap.

(20/100)

4. (a) (i) Katakan $H = \{e, (12)\}$.
Cari semua koset kanan bagi H di dalam S_3 .

(ii) Tentukan sama ada H normal di dalam S_3 atau tidak.

(30/100)

(b) Katakan H suatu subkumpulan bagi kumpulan terhingga G . Jika $|G| = 2|H|$ buktikan bahawa H adalah subkumpulan normal.

(30/100)

(c) Katakan H suatu subkumpulan bagi kumpulan G dan N suatu subkumpulan normal bagi G .
Buktikan atau sangkalkan setiap pernyataan berikut:

- (i) HN adalah subkumpulan bagi G .
- (ii) $H \cap N$ adalah subkumpulan bagi G .
- (iii) $H \cap N$ adalah normal di dalam G .

(40/100)

.../4

5. (a) Katakan H suatu subkumpulan bagi kumpulan terhingga $\langle G, * \rangle$ dan $a \in G$. Buktikan bahawa bilangan unsur di dalam H sama dengan bilangan unsur di dalam H_a .

(30/100)

- (b) Katakan H suatu subkumpulan bagi kumpulan terhingga $\langle G, * \rangle$ buktikan bahawa $|G|$ terbahagikan oleh $|H|$.

(30/100)

- (c) Katakan G suatu kumpulan terhingga dan $|G| = n$.
Buktikan bahawa

$g^n = e$ bagi semua $g \in G$. Di sini e ialah unsur identiti.

(30/100)

- (d) Terangkan sebab S_3 tidak mengandungi subkumpulan yang berperingkat 4.

(10/100)

6. (a) Katakan $G = \langle a \rangle$ suatu kumpulan kitaran dan $|G| = n$.
Katakan m ialah suatu integer positif dan fungsi $f: G \rightarrow G$ ditakrifkan oleh

$$(x)f = x^m \text{ bagi semua } x \in G.$$

(i) Tunjukkan bahawa f adalah suatu homomorfisma.

(ii) Jika pembahagi sepunya terbesar bagi m dan n sama dengan 1, tunjukkan bahawa f adalah suatu isomorfisma.

(40/100)

- (b) Katakan $G = \{(x, y) \mid x \in \mathbb{Z} \text{ dan } y \in \mathbb{Z}\}$
Dua operasi \oplus dan \otimes ditakrifkan atas G oleh:

$$(a, b) \oplus (c, d) = (a + c, b + d)$$

$$(a, b) \otimes (c, d) = (ac, bd)$$

Tunjukkan bahawa $\langle G, \oplus, \otimes \rangle$ adalah suatu gelanggang tetapi bukan suatu domain integer.

(40/100)

.../5

- (c) Katakan $\langle G, +, \times \rangle$ suatu gelanggang yang memenuhi syarat $g^2 = g$ bagi semua $g \in G$. Buktikan bahawa $a \times b = b \times a$ bagi semua $a, b \in G$.

(20/100)

- ooo00ooo -